

zaaknummer 2014W1140

17 maart 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) de volgende beslissing inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.B.M. Kaaij, advocaat te Nijmegen,

tegen:

onbekende pater,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Orde van de Nederlandse Jezuïeten.

1. De procedure

Het klaagschrift gericht tegen wijlen pater [naam] is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 september 2014.

Op 20 november 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], provinciaal overste van de Orde van de Nederlandse Jezuïeten.

Op 11 maart 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn juridisch adviseur mr. Kaaij en heeft zijn standpunt nader toegelicht.

Namens de Orde van de Nederlandse Jezuïeten is verschenen pater [naam], vicaris.

Aangezien ter zitting twijfel is gerezen omtrent de identiteit van aangeklaagde (pater [naam] woonde gedurende de periode van het gestelde misbruik in [plaats] ([land]) en in [plaats] maar nog niet in [plaats]) is op 28 september 2015 een fotoconfrontatie gehouden om klager in de gelegenheid te stellen de pater die hem heeft misbruikt aan te wijzen. De fotoconfrontatie is geleid door mevrouw mr. A.M.W. Verdegaal. Van de fotoconfrontatie is een verslag gemaakt dat aan het dossier is toegevoegd.

De Klachtencommissie heeft nadien kennis genomen van het e-mailbericht van mr. Kaaij van 4 december 2015, de brief van mr. Kaaij van 6 januari 2016 en het e-mailbericht van pater [naam] van 1 februari 2016.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is in de jaren 1958-1960 seksueel misbruikt door aangeklaagde. Aangeklaagde was priester in de [naam]kerk te [plaats] waar klager misdienaar was.

2.2. In 1956, toen klager acht jaar oud was, verhuisde het gezin van klager van een klein, zeer katholiek dorp naar de grote stad [plaats]. Klager was vanaf de derde klas van de lagere school tot aan het begin van de middelbare school in de zomer van 1960, misdienaar in de [kerk]. Naast de ochtendiensten op alle dagen van de week, mocht klager ook de huwelijken en uitvaarten doen. Door zijn veelvuldig misdienaarschap kreeg klager een vertrouwensband met aangeklaagde. Aangeklaagde, die tevens hoofd was van de jeugdbeweging van de parochie, was voor klager erg toegankelijk. Bij de parochie was via een aparte ingang ook het honk van de jeugdbeweging te bereiken. Klager kon in en uit lopen bij aangeklaagde wiens kamer zich op de eerste verdieping van de parochie bevond. Klager voelde een warme onderlinge vriendschap met aangeklaagde. Aangeklaagde raakte klager ook aan waarbij gaandeweg enkele malen sprake was van ongewenste seksuele intimiteit.

Klager herinnert zich dat aangeklaagde aan zijn bureau zat en klager naast hem stond. Samen keken ze in een boek of bekeken ze foto's. De arm van aangeklaagde ging om klager heen en aangeklaagde hield klager dicht tegen zich aan. Vervolgens ging aangeklaagde met zijn hand in de broek en ook in de onderbroek van klager. Aangeklaagde speelde dan met het geslachtsdeel van klager en met zijn testikels. Aangeklaagde deed alsof het een medisch onderzoekje was en onderzocht of de balletjes van klager waren ingedaald. Klager durfde niet te protesteren, alleen al om de warme vriendschapsband met aangeklaagde niet te frustreren. In de herinnering van klager heeft aangeklaagde hem ongeveer vijf maal op deze manier betast.

Klager heeft thuis niet over het misbruik durven vertellen. De ouders van klager waren zeer trots dat klager zo'n veel gevraagde misdienaar was. De vader van klager had een sigarenwinkel aan huis waar de priesters graag geziene goede klanten waren. Ook kwamen zij tot groot genoegen van de moeder van klager regelmatig in huis.

Aangezien klager een zeer vriendschappelijke band had met aangeklaagde vond hij de seksuele handelingen zeer verwarrend. Klager wist nog weinig van seksualiteit en was in een kwetsbare ontwikkelingsfase.

De seksuele handelingen eindigden toen klager in 1960 naar de middelbare school ging en hij stopte met het misdienaarschap. Klager bleef toen nog wel lid van de jeugdbeweging.

2.3. Het seksueel misbruik heeft een aanzienlijke impact gehad op het leven van klager. Hij heeft een laag zelfbeeld en blijft opkijken tegen mensen met autoriteit en een hogere maatschappelijke functie. Klager heeft moeite met relaties en heeft last van bindingsangst.

2.4. Klager wenst gehoord te worden en hoopt dat het doorlopen van de klachtenprocedure kan bijdragen aan de verwerking van het seksueel misbruik dat hem is overkomen. Klager wenst erkenning te ontvangen voor het leed dat hem is aangedaan.

3. De inhoudelijke reactie (zakelijk weergegeven)

Pater Verschueren heeft in zijn reactie gesteld dat hij het verschrikkelijk vindt wat klager als jonge misdienaar is overkomen.

De moeilijkheid is echter dat de door klager genoemde [naam] nog niet in [plaats] woonachtig was in de periode van 1958 tot 1960. Pater [naam] heeft uitvoerig onderzoek verricht en documenten (pagina's uit de betreffende catalogi) overgelegd waaruit blijkt dat aangeklaagde in 1958 in [plaats] verbleef, in 1959 in [plaats] en blijkens een aanstellingsbrief pas op [dag] [maand] 1960 in de [naam]parochie in [plaats] ging werken. Volgens pater [naam] is het dan ook onmogelijk dat [naam] en klager elkaar gekend hebben vóór de zomer van 1960. Pater [naam] vraagt zich dan ook af of klager zich ofwel vergist in de periode van het misbruik, ofwel vergist in de persoon van aangeklaagde.

[naam] vraagt zich dan ook af of klager zich ofwel vergist in de periode van het misbruik, ofwel vergist in de persoon van aangeklaagde.

Ter zitting heeft pater [naam] de originele pagina's uit de catalogi getoond. Ook heeft hij opgemerkt dat in de notulen van een vergadering van [dag] [maand] 1960 [naam] welkom werd geheten. Daarvóór was hij niet in [plaats]. De voorganger van [naam] was pater [naam]; hij was slechts gedurende één jaar werkzaam in de parochie in [plaats]. Pater [naam] heeft zijn medewerking verleend aan het organiseren van een fotoconfrontatie om de identiteit van aangeklaagde te achterhalen en heeft daartoe foto's verstrekt.

4. De beoordeling ten aanzien van de ontvankelijkheid

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Voordat aan een inhoudelijke behandeling van de klacht kan worden toegekomen, dient op grond van de Procedure te worden beoordeeld of klager in zijn klacht kan worden ontvangen.

4.3. De Klachtencommissie overweegt met betrekking tot de ontvankelijkheid van de klacht als volgt.

Ondanks inspanningen van klager en pater [naam] is de identiteit van aangeklaagde niet vast komen te staan. De fotoconfrontatie van 28 september 2015 heeft geen duidelijkheid kunnen verschaffen. Tijdens de fotoconfrontatie heeft klager [naam] op de foto's herkend. Uit de gewisselde stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen is duidelijk geworden dat klager [naam] lang en goed heeft gekend uit het jeugdwerk, echter, gelet op de gestelde periode van het misbruik, kan hij niet degene zijn die klager heeft misbruikt. Het doel van de confrontatie was dan ook niet [naam] aan te wijzen, die zou klager zeer waarschijnlijk herkennen, doch de persoon die klager heeft misbruikt. De confrontatie is wat dit betreft niet geslaagd.

Bij brief van 6 januari 2016 heeft mr. Kaaij zich op het standpunt gesteld dat voor de bepaling van de periode van aanwezigheid van [naam] in de [parochie] in [plaats] de brief van de secretaris van de Orde, pater [naam], van 21 januari 2014 als leidend dient te worden beschouwd. In die brief heeft pater [naam] opgemerkt dat [naam] in de periode van 1958 tot 1962 verbonden was aan de [parochie] in [plaats], en niet slechts van vanaf 1960. Mr. Kaaij stelt dat klager op grond van het voorgaande ontvangen dient te worden in zijn klacht.

Per email van 1 februari 2016 heeft pater [naam] gereageerd op de brief van mr. Kaaij en heeft daarin gesteld dat de brief van de secretaris van de Orde van 21 januari 2014 een eerste reactie is geweest, op een verzoek van het Meldpunt om informatie te verstrekken over pater [naam]. Die brief bevatte inderdaad een onnauwkeurigheid ten aanzien van de periode die later is gepreciseerd en gecorrigeerd in het verweerschrift van pater [naam] van 17 november 2014. De door pater [naam] overgelegde documenten geven zonneklaar aan dat [naam] pas in de zomer van 1960 in [plaats] arriveerde. De stukken zijn in kopie bij het verweerschrift

opgenomen en de originelen heeft pater [naam] ter zitting getoond. Zowel uit het 'aanstellingsdocument' van het bisdom als uit de eigen catalogi van de Orde blijkt bovendien dat [naam] in de periode 1958 tot 1960 als kapelaan in [plaats] werkzaam was. Dat [naam] pas in 1960 in [plaats] arriveerde was ter zitting al vastgesteld. De brief van de secretaris van 21 januari 2014 was ter zitting bekend, waarmee geen nieuw feit is aangedragen.

De Klachtencommissie overweegt dat uit de gewisselde stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen vast is komen staan dat [naam] onmogelijk degene kan zijn die het door klager gestelde misbruik heeft gepleegd. Klager heeft dit ter zitting beaamd. Ton van Kempen was, zoals uit de overgelegde en ter zitting getoonde documenten is gebleken, eerst vanaf [maand] 1960 werkzaam in [plaats]. Klager kende pater [naam] goed uit het jeugdwerk dat hij begeleidde voor de parochie. Partijen stelden vast dat degene die het gestelde misbruik heeft gepleegd een andere pater moet zijn geweest die, anders dan pater [naam], wél van 1958 tot 1960 in de [parochie] te [plaats] werkzaam was en de misdienaars begeleidde. Om die reden is op 28 september 2015 de fotoconfrontatie gehouden. De fotoconfrontatie heeft echter geen duidelijkheid kunnen verschaffen.

De periode van werkzaamheid van pater [naam] in [plaats], zoals opgenomen in de korte brief van de Orde van 21 januari 2014, is in de inhoudelijke reactie van de Orde van 17 november 2014 en de ter zitting van 11 maart 2015 overgelegde stukken nader gepreciseerd. Vast is komen te staan dat pater [naam] eerst in [maand] 1960 in [plaats] arriveerde. De brief van 21 januari 2014 kan dan ook niet als leidraad dienen, zoals mr. Kaaij in haar brief van 6 januari 2016 heeft gesteld.

De Klachtencommissie concludeert dan ook dat de identiteit van aangeklaagde niet is komen vast te staan waarmee de Klachtencommissie niet kan toekomen aan de inhoudelijke behandeling van de klacht.

De Klachtencommissie zal klager dan ook niet ontvankelijk verklaren in zijn klacht.

4.4. Indien echter in de toekomst alsnog gegevens bekend worden, waardoor de identiteit van aangeklaagde kan worden achterhaald, bestaat voor klager de mogelijkheid om herziening van deze beslissing te verzoeken.

5. De beslissing

De Klachtencommissie verklaart klager niet ontvankelijk in zijn klacht.

Deze beslissing is gegeven op 17 maart 2016 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

zaaknummer 2014W1140

van deze beslissing schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt deze beslissing binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.